

NR. 1 · 38. ÅRGANG · APRIL 2008

Søværnet

TEMA: Internationale operationer

Når far er udsendt

Fra civil til officer

Maskinmester valgte karriere i Søværnet

Indhold

TEMA: Internationale operationer

- 4 Danske krigsskibe i verdens brændpunkter
- 6 På mission med THETIS
- 10 Vellykket samarbejde mellem militærpoliti og frømand
- 12 Danmark i spidsen for koalitionsstyrke
- 14 ABSALON rigger til
- 16 Prof amerikanere
- 18 Frømand og militærpoliti i samarbejde til søs

ANDET

- 20 Strisser i Søværnet
- 22 Mayday mayday
- 24 Søværnet rådgiver Kroatiens nye kystvagtjeneste
- 25 Projekt bedre hverdag
- 26 Når far er udsendt
- 28 Snart skibschef
- 30 Fra civil til officer
- 32 Regentparret til gule ærter
- 34 Skoler samlet
- 36 Nyt om bøger og blade

Udgiver
Søværnet Operative Kommando
Sødalsparken 20
Postboks 1483
8220 Brabrand
E-mail: lesek@sok.dk
Web: Forsvaret.dk/sok
Telefon: 89 43 30 99

Ansvarshavende redaktør
Kommandørkaptajn Dan Brømsøe
Termansen

Redaktør
Pernille Kroer
Telefon 89 43 30 21
E-mail: pernillekroer@mil.dk

Øvrig redaktion
Marie Gribel Vorum

Layout og tryk
Skabertrang / Silkeborg Bogtryk

Oplag 7500 / 4 gange årligt

Artikler til bladet
Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere indsendte artikler. Stof til bladet sendes til redaktionen, der træffer beslutning om optagelse. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Forsidebillede
Johannes Kidmose, dæksofficer, THETIS

Deadline for næste nummer
15. maj 2008

De opgaver, vi har gang i lige nu, og som venter i den nærmeste fremtid, bekræfter med al ønskelig tydelighed vores mission: Søværnet sikrer Danmarks interesser fra havet – med magt om nødvendigt

Søværnet

- fordi det giver mening

▼ Mens vi fortsat løser vores vigtige myndighedsopgaver hjemme og i Nordatlanten, varetager vi i 2008 en række væsentlige globale interesser. Stort set hele året har vi et skib udsendt til Mellemøsten eller til farvandede omkring den arabiske halvø.

Når THETIS kommer hjem fra Afrikas Horn til april, er PETER TORDENSKIOLD klar til at stikke af sted til kysten ud for Libanon. Og til august sejler ABSALON med Søværnets Taktiske Stab (STS) om bord mod det Arabiske Hav for at overtage kommandoen i Task Force 150. Det er nu, at det nye Søværn for alvor begynder at rykke.

For første gang har vi indsat et isforstærket inspektionsskib i en ledsageopgave for FN's Fødevarerprogram tæt på ækvator. Søværnets Frømandskorps og Militærpoliti deltager side om side som en væsentlig og fuldt integreret del af skibets operative kapacitet.

THETIS sejlede af sted, før Folketinget formelt havde besluttet det, så skibet kunne være på plads i operationsområ-

det, da den endelige beslutning kom. Et smukt eksempel på, hvordan man kan udnytte den politiske beslutningsperiode fornuftigt.

Når ABSALON sejler af sted til august, er det første gang, vi tager vores nye kommandostøtteskibe i operativ anvendelse. Med CH STS om bord som Commander Task Force 150 bliver det en operativ jomfrurejse, der vil blive lagt mærke til. Jeg har netop besøgt US NAVCENT i Bahrain, der er koalitions hovedkvarter for Task Force 150, og som CH STS og hans flådestyrke vil blive underlagt. Der er store forventninger til Danmark i koalitions hovedkvarteret.

Det er i øvrigt også værd at bemærke, at både THETIS' deployering til FN's Fødevarerprogram og deltagelsen med ABSALON og STS i Task Force 150 blev vedtaget med et overvældende flertal i Folketinget.

Året 2008 bliver et af Søværnets travleste i mange år, men det bliver også et år, der på mange måder peger på, hvordan Flåden fremover vil blive brugt.

Når vores nye skibe DIANA og KNUD RASMUSSEN om nogle måneder sejler ud på deres første patrulje i henholdsvis danske og grønlandske farvande, vil begge skibstyper ændre på vante operative rutiner.

Bygningen af vores nye fregatter er netop begyndt, og til maj oprettes en hel lille containerby på Odense Stålskibsværft for at huse de folk, der skal følge færdigbygningen af skibene. Når skibene bliver operative om nogle år, vil vi ud over vores myndighedsopgaver og internationale specialopgaver kunne holde ét kommandostøtteskib eller én fregat deployeret permanent ude i verden. På den måde kan vi blandt andet bidrage til at opretholde eller skabe den maritime sikkerhed, som er så vigtig for Danmark som stor søfartsnation.

Med venlig hilsen

Nils Wang

Danske krigsskibe i verdens brændpunkter

UNIFIL

I april og frem til juli bliver korvetten PETER TORDENSKIOLD indsat som dansk sømilitært bidrag til UNIFIL, FN's styrke i Libanon. Formålet med UNIFIL Maritime Task Force er at støtte Libanon i at overvåge skibstrafikken ud for Libanons kyst og forhindre illegal transport af våben. Desuden er det en væsentlig mission for UNIFIL at støtte opbygningen af den libanesiske flådes evne og kapacitet til selv at løse overvågningsopgaven.

Danmark deltog første gang i UNIFIL fra oktober 2006 til august 2007. Bidraget omfattede enheder af FLYVEFISKEN-klassen, et logistisk støtteelement (OPLOG) på Cypern og en forbindelsesofficer i den FN's maritime stab.

Tre danske krigsskibe sætter i løbet af 2008 kurs mod internationale brændpunkter. Krigsskibene er Danmarks sømilitære bidrag til at opbygge grundlaget for mere fredelige tilstande i nogle af verdens mest anspændte områder

➤ Fælles for Søværnets internationale missioner er, at de giver mening. Om det er at ledsage skibe med nødhjælp til Somalia, forebygge piratangreb ved Afrikas Horn eller forhindre våbensmugling ud for Libanons kyst. Ved deres tilstedevæ-

relse medvirker de danske krigsskibe til at skabe stabilitet og opbygge grundlaget for mere fredelige tilstande i de områder, de er udsendt til. Og skulle det komme til angreb eller andre ulovligheder, er enhederne godt rustet til at svare igen.

Enhedernes veltrænede besætninger kan, efter behov og med baggrund i en vurdering af Søværnets samlede kapacitet, suppleres med personel fra Frømandskorpset og Søværnets Militærpoliti. Specialstyrkerne har en væsentlig maritim kompetence i forhold til at boarder handelsskibe, gennemføre undersøgelser og indhente bevismateriale. ■

WORLD FOOD PROGRAMME

Med opbakning fra et enigt Folketing sejlede inspektionsskibet THETIS i januar mod Afrika, en rejse på næsten 7000 sømil. Opgaven var at ledsage skibe med livsvigtige forsyninger til knapt to millioner nødlidende i Somalia. Nødhjælpen er en del af FN's World Food Programme. På grund af den anspændte situation på land gennemføres 80 procent af nødhjælpstransporterne ad søvejen.

Effektiv indsats

Risikoen for piratangreb har imidlertid gjort det svært at finde rederier, der vil besejle farvandet. Dette har sat World Food Programme under pres. I 2007 blev tre nødhjælpsskibe udsat for angreb af pirater, men den danske og franske indsats i området har vist sig at være effektiv. Siden krigsskibene blev indsat, har piraterne holdt sig væk fra nødhjælpsskibene.

Grundig forberedelse

Som forberedelse til Danmarks deltagelse i World Food Programme har THETIS haft en forbindelsesofficer med om bord på det franske krigsskib COMMANDANT DUCUING under en ledsageoperation. Forbindelsesofficeren har støttet planlægningen af THETIS opgaveløsning og har indhentet en række værdifulde informationer til det videre arbejde. Desuden har Forsvaret haft en søofficer udstationeret på den danske ambassade i Nairobi som forbindelsesled til Udenrigsministeriet og andre myndigheder i regionen. THETIS overtog opgaven fra den franske flåde den 2. februar og fortsætter frem til den 9. april. Foruden THETIS faste besætning deltog også personel fra Frømandskorpset og Søværnets Militærpoliti.

TASK FORCE 150

Med bred opbakning fra Folketinget vil Danmark overtage kommandoen for TASK FORCE 150 i det Indiske Ocean, når støtte-skibet ABSALON og Søværnets Taktiske Stab indsættes i styrken i starten af september 2008 og frem til midten af januar 2009.

TASK FORCE 150 omfatter otte til ti krigsskibe fra forskellige nationer. Formålet er medvirke til at forbedre den generelle sikkerhed og stabilitet i området. Blandt andet ved at imødegå pirateri og terrorisme samt ved at uddanne de lokale lande til selv at kunne kontrollere deres territorialfarvand.

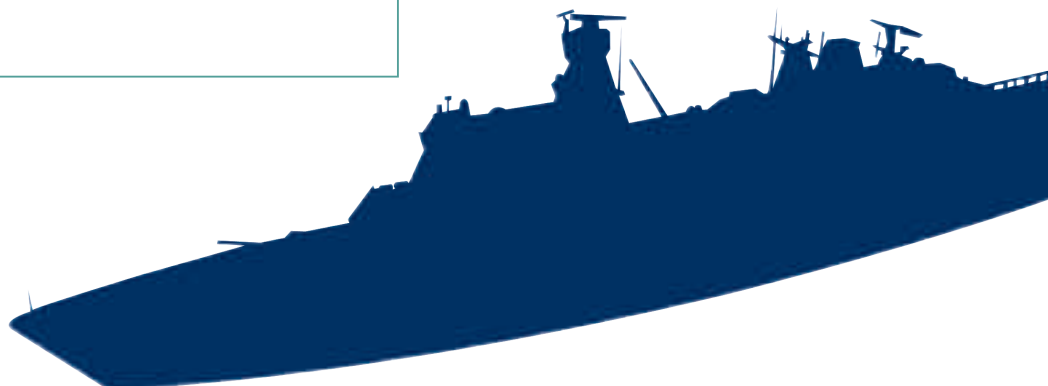
160 mand

Det danske bidrag omfatter i alt cirka 160 mand. Chefen for Søværnets Taktiske Stab vil sammen med sin stab lede styrken fra støtteskibet ABSALON. Desuden deltager personel fra Frømandskorpset og Søværnets Militærpoliti, ligesom der vil være enkelte stabsofficerer fra andre nationer med om bord på ABSALON. Endvidere vil de danske søofficerer, som er udsendt til Combined Force Maritime Component Command (CFMCC) i Bahrain, få en vigtig rolle i forberedelserne til Danmarks deltagelse i TASK FORCE 150-styrken.

PLANER FOR 2009

Også fremover er det ambitionen, at danske flådestyrker skal bidrage til den globale sikkerhed til søs. I overvejelserne om planerne for 2009 indgår muligheden for, at ABSALON igen indsættes i TASK FORCE 150 eller i Standing NATO Maritime Group 1 (SNMG1). Desuden overvejes det at indsætte THETIS som kommandoskib for Standing NATO Mine Countermeasures Group 1 (SNMCMG1).

SNMG1 er en af fire NATO-flådestyrker på fire til ti krigsskibe. Styrkerne kan indsættes til at beskytte maritime interesser i de områder og missioner, hvor NATO nationerne bestemmer, at der er brug for en aktiv indsats eller tilstedeværelse. Danmark deltog i SNMG1 over cirka 6 måneder i 2007 med korvetterne PETER TORDENSKIOLD og OLFERT FISCHER bl.a. i forbindelse med en patruljering rundt om Afrika.

**TEMA: Internationale
operationer**

TEKST OG FOTO:
EIGIL ANDREASEN,
ORLOGSPRÆST, THETIS

På mission med THETIS

Himlen var grå og blæsten stiv, da THETIS den 14. januar klokken 14.00 stævnedes ud fra Frederikshavn. Forude lå næsten 7000 sømil mod Afrika. THETIS skulle ledsage skibe med nødhjælp til Somalia

Stemningen om bord var glad og forventningsfuld. Endelig var THETIS på vej mod den opgave, som besætningen så længe havde forberedt sig på: som et led i FN's World Food Programme skulle THETIS ledsage skibe med nødhjælp til Somalia

Stod stemningsbarometeret højt, var det rigtige barometer til gengæld stik modsat. Alle mand nåede lige at indtage de traditionelle stegte rødspætter i rolig sø, så gik det løs med dårligt vejr. I Nordøen, i Den Engelske Kanal og i Biscayen røg THETIS rundt i den kraftige blæst. Men vel ude af Biscayen blev vejret godt, og den tiltagende varme fortalte os, at vi nu havde forladt den danske vinter

Frøer og MP'er

Vi passerede Gibraltarstrædet og sejlede ind i Middelhavet. Her blev vi briefet om missionen, og om hvordan vores opgave skulle løses. En specialstyrke fra Frømandskorpset og Søværnets Militærpoliti var med på missionen. Det var første gang "Frøerne" og "MP'erne" skulle arbejde sammen i en operation. Naturligvis skulle de også arbejde sammen med THETIS' besætning. Alle tre instanser glædede sig meget til det tætte samarbejde.

I Souda på Kreta gik vi ind for at bunkre. De få timer, vi var her, var skibet som en myretue. Der er rigtig meget, der skal ordnes og falde på plads under et så kort havneophold.

Så nåede vi Suezkanalen. Det var som om, vi sejlede i ørkenens sand. På klos hold var vi omgivet af det særprægede ørkenlandskab, og da vi sejlede ud af kanalen ved byen Suez, blev vi fulgt til dørs af miesinens kalden til bøn.

Vi nåede til Djibouti, hvor vi gjorde ophold i få timer for tage proviant og grej om bord. Det brogede liv på kajen, varmen og den eksotiske lugt fortalte os, at nu var vi kommet til Afrika.

Venner i sigte

Den 30. januar, efter to ugers sejlads, mødte vi den franske fregat COMMANDANT DUCUING. De blev glade for at se os. Det var nemlig det franske skib, vi skulle afløse, så opgaven for World Food Programme fortsat kunne blive udført.

Samme dag klokken 19 krydsede vi ækvator. I den nedgående sols sidste stråler samledes vi på helo-dækket for at opleve, at nu sejlede vi ind på den sydlige halvkugle. Dagen efter nåede vi til Mombasa, Østafrikas vigtigste havneby. Nu kunne vi begynde at tage fat på opgaven, som vi var sejlet så langt for at løse.

Kommando skifter

Lørdag 2. februar var store overdragelsesdag. Flotte så vi ud, da vi stod på kajen til parade i vores hvide uniformer sammen med besætningen fra COMMANDANT DUCUING. Der blev holdt taler af den franske ambassadør, en

repræsentant fra World Food Programme og af vores egen udviklingsminister Ulla Tørnæs. Efter denne korte ceremoni var opgaven overgået fra Frankrig til Danmark. Det ville i praksis sige til THETIS og dens besætning.

Ud for Kenyas kyst havde vi mødt VICTORIA, som var det første nødhjælpskib, vi skulle ledsage. Men først skulle vi ligge i Mombasa og vente på, at VICTORIA blev lastet.

Parade: Udviklingsminister Ulla Tørnæs deltog i overdragelsesceremonien

Afrikanske tilstande

Mombasa er et samlingssted for fødevarehjælpen. De mange sække med fødevarer samles i et World Food Programme's store pakhús på havnen, der er forholdsvis velfungerende, blandt andet med udmærkede lastekraner.

TEMA: Internationale operationer

Mad: Der er mad til titusinder af mennesker på FN's fødevarerlager i Mombassa

Kranerne kan løfte mange sække ad gangen. Sækkene spændes ind i remme, inden kranen svinger dem ud over kajen og ned i lastrummet. Her står folk parat til at tage imod og pakke sækkene, så rummet udnyttes bedst muligt. Sådan bliver man ved i flere dage. På en god dag kan der måske lastes omkring 700-900 tons. Det tager derfor mere end fire dage at laste et skib som VICTORIA, der kan rumme 4300 tons, når skibet er helt fyldt op. Imidlertid kan flere faktorer forsinke lastningen.

For det første kraftig regnvej, der kan gøre sækkene våde. Fødevarerne er ofte korn, der vil rådne, hvis det bliver vådt.

For det andet økonomi. Man kalder det ikke direkte bestikkelse, men snarere at arbejdsfolkene får en bonus. Er der ingen bonus, er der ingen grund til at skynde sig. Bonus betales, før arbejdet udføres, og ikke som en dansker kunne

forestille sig, når man har gjort noget godt.

For det tredje afrikanske tilstande. Ting tager bare generelt længere tid her nede, og klokkeslæt er ikke så vigtige. "Relax, this is Africa", som man hører fra tid til anden.

På vagt

Den 7. februar var VICTORIA lastet, og vi forlod Mombasa med kurs nordpå. Første havn var Mogadishu i Somalia, men da VICTORIA er en ældre dame, luntede vi nordpå i adstadigt tempo. Det gjorde det ikke bedre, at vi sejlede i en kraftig modstrøm.

Under sejladserne havde vi to bemandede tunge maskingeværer på toppen af hangaren, og der var rigget lette maskingeværer til i brovingerne, så THETIS kunne forsvares hele vejen rundt.

"Frøerne" og "MP'erne" havde delt sig i tre vagthold. To hold havde vagten på VICTORIA, mens et hold havde frivagt på THETIS. Vagtholdet indrettede sig på, hvad de døbte "Monkey Island", på toppen af VICTORIA's styrehus. Her havde de et godt udsyn over det Indiske Ocean. De havde bragt rigeligt vand med fra THETIS og klarede sig ellers med feltrationer.

Mandag 11. februar nåede vi Mogadishu. Ugandiske Soldater fra African Union overtog vagten på VICTORIA, da den sejlede ind for at losse nødhjælp. THETIS lå ud for Mogadishu, indtil VICTORIA kom ud to dage senere. Vi overtog vagten igen, og så gik det af sted mod vores næste havn. ■

Nyt navn og layout

Søværnsorientering har skiftet navn og hedder nu SØVÆRNET. Samtidig har bladet fået nyt udseende.

En gang imellem skal der friskes op med noget nyt. Derfor har Søværnsorientering fået en overhaling med nyt navn og et nyt tidssvarende udseende.

Det nye navn SØVÆRNET matcher navnene på andre medarbejderblade i Forsvaret, for eksempel bladene FORSVARET, FLYVEÅBNET og HÆREN. Dermed signalerer vi med navnet, at Søværnets medarbejderblad er en del af den fælles virksomhed, som Forsvaret er.

Også layoutet er tilpasset Forsvarets øvrige blade, så der er en genkendelighed med hensyn til design.

Indholdsmæssigt forsøger vi hele tiden at gøre bladet bedre og tilpasse det trenden i tiden. Bladet skal være spændende og læseværdigt. Det skal handle om aktuelle temaer og hverdagen for Søværnets medarbejdere. Har du ideer eller forslag til bladet, er du velkommen til at sende en mail på lese@mail.dk.

Med venlig hilsen

Pernille Kroer
redaktør

Flådens historie i billeder på nettet

Kunne du tænke dig at vide, hvordan der så ud på Holmen, dengang din far eller bedstefar var værnepligtig? Eller hvordan skibet, som din oldefar sejlede på, så ud? Det kan du nu se med et klik på musen.

Billeder af Flådens historie kan nu ses på internettet. Marinens Bibliotek råder over en unik samling af fotografier fra den danske flådes historie. I alt består samlingen af over 100.000 fotografier. Siden 2005 har biblioteket været i gang med at scanne og digitalisere de mange billeder, og 17.000 billeder kan nu ses på nettet. Heraf kan udvalgte billeder downloades i høj oplæsning.

Billederne fortæller om alle aspekter af livet i Søværnet. Fra de officielle paradebilleder til amatør-fotografernes billeder af livet på banjen.

Klik ind på www.forsvaret.dk/FAK/ og søg under Marinens Bibliotek.

Marineforeningens "Under Dannebrog" går på nettet

Tidsskriftet har siden starten i april 1913 løbende udviklet det journalistiske og grafiske niveau og kan nu også læses på www.marineforeningen.dk

Med nyt layout og en elektronisk udgave lagt på Marineforeningens hjemmeside har tidsskriftet og medlemsbladet Under Dannebrog igen tilpasset sig tidens trend.

Magasinet, der udkommer seks gange årligt, henvender sig til de godt 10.000 medlemmer i Marineforeningen og til tjenestegørende i Søværnet og Marinehjemmeværnet.

Søværnet passer på din båd

Som en ny service tilbyder Søværnets Operative Kommando nu gratis at holde øje med lystbåde via AIS.

Både, der har installeret AIS, kan tilmelde sig en gratis vagt-service, hvor SOK holder øje med, om skibet flytter sig, når det ellers burde ligge stille i marinaen. Overvågningen aktiveres ved at sende en sms til SOK, og hvis skibet herefter flytter sig, bliver lystbådens ejer ligeledes alarmeret via sms.

AIS er et identifikationssystem, som gør det muligt at se andre skibes kurs og fart, så det er lettere at undgå kollision. SOK kan desuden dirigere hjælp til nødstedte skibe ud fra skibets AIS-position. AIS er påkrævet for fartøjer over 300 BT, men fås i en mindre version til fritidsfartøjer.

Læs mere på ais.dk eller sok.dk/aisvagt

Vellykket samarbejde mellem militærpoliti og frømand

Frømand og Militærpoliti har løst deres første fælles opgave. Beskyttelsen af FN's nødhjælpskibe er forløbet uden problemer, og både frømand og militærpoliti har været glade for samarbejdet

➤ Sveden driver af ansigt og krop, der er dækket af hjelm, fragmenteringsvest og våben. Ved siden af brovagtens maskingevær står en flaske solcreme. Det fælles beskyttelseshold af frømand og militærpolitiet operations division er netop gået om bord på nødhjælpskibet Fade, som de skal beskytte mod piratangreb. Holdet spænder en presenning ud som ly for solens stråler og slår lejr på kommandobroens tag. Herfra har de god udsigt over skibet og havet. Nødhjælpskibet Fade er chartret af FN'

World Food Programme (WFP) og skal bringe fødevarer frem til den nødlidende befolkning i Mogadishu. En last som piraterne langs Somalias kyst gerne vil have fingrene i. Det er første gang, at Søværnet deltager i denne type internationale opgave. Og det er første gang, at Søværnets Militærpoliti og Frømandskorpset arbejder sammen.

Godt sammenhold

Klædt i ens camouflagenuniform, veste og hjelme er det umiddelbart svært at

se forskel på militærpoliti og frømand, og på denne opgave arbejder de også som ét sammentømret team. Om bord på nødhjælpskibene varetager både frøer og militærpoliti samme vagt og udkigspost, men også efter endt arbejdsdag træner og hygger de sig sammen.

"Hvorfor man har valgt at parre frøer og MP'er er stadig uklart for mig. Men det har vist sig, at vi har fundet ud af at arbejde godt sammen og kan supplere hinanden i lige præcis denne opgave. Det har også været et frisk pust for os frøer at få nogle nye folk med i gruppen. Aftenerne på skibet er ikke helt så lange, når der er nogle nye historier at fortælle og nye mennesker at tale med," siger Peejay fra Frømandskorpset.

Anders Peter Saxtorph fra militærpolitiet har også kun rosende ord til sine kollegaer fra Frømandskorpset.

"Jeg havde indtryk af, at frøerne nok ville holde sig lidt for sig selv. Men det er nogle rare folk at være sammen med, og der har været en god stemning på hele turen. Det har først og fremmest været enormt spændende at skulle ud på denne særligt meningsfyldte opgave, hvor vi sikrer, at nødhjælpen kommer frem. Dernæst har jeg lært meget af at arbejde sammen med frøerne, som jo har den største ekspertise af alle inden for disse mere skarpe operationer."

Visitation: Skibets besætning samles i skyggen på dækket, hvor de én for én bliver kropsviseret. Så snart de er sikkerhedsgodkendt, iføres de en rød vest, så bordingholdet har styr på, hvem de allerede har visiteret

Beskyttelse: Nødhjælpskibets besætning bliver kropsviseret på dækket imens en del af beskyttelsesholdet i den gule gummibåd gør klar til at gå om bord og bevogte skibet under sejladens til Somalia. Samtidig sejler frømandenes gummibåd i cirkler om skibet og holder sig klar til at hjælpe, hvis der skulle opstå problemer

Beskyttelsen af skibet

Når beskyttelsesholdet har indtaget deres pladser om bord på Fade kommer THETIS eget boardinghold til for at hjælpe med at sikre området. Skibets besætning samles i skyggen på dækket, hvor de én efter én bliver kropsviseret. Så snart de er sikkerhedsgodkendt, iføres de en rød vest, så boardingholdet har styr på, hvem de har visiteret. En enkelt af besætningsmedlemmerne råber op og forlader dækket. Han er vred over, at han skal kropsviseres og føler sig mistænkeliggjort. Men hans kollegaer tager episoden med ro, og efter et par minutter vender han tilbage igen. Den anspændte stemning letter, da boardingholdet deler vandflasker ud til den ventende besætning.

Samtidig går en anden gruppe fra boardingholdet rundt på skibet sammen med et par besætningsmedlemmer. Alle udvendige og indvendige rum bliver grundigt gennemført for våben, narko og ubudte gæster. Så snart eftersøgning-

gen er afsluttet, trækker boardingholdet sig tilbage til THETIS, og besætningen på Fade kan vende tilbage til arbejdet. Kun beskyttelsesholdet bliver om bord. Efter boardingholdets tilbagetrekken har beskyttelsesholdet ro til at tale med besætningen, og det tager ikke lang tid, før de har vundet deres tillid, og skibets kok byder på frisk stegt fisk og suppe af de fine tallerkener.

Godt fundament for fremtiden

Inden opgaven i Afrika havde militærpolitiet og Frømandskorpset trænet sammen i to uger. Træningen skulle sikre, at alle var klar til at løse den kommende opgave, men det var også en oplagt mulighed for at få de to grupper til at fungere godt sammen socialt. Det nye samarbejde har været en udfordring for begge parter, men alle er gået til opgaven med en positiv indstilling, og lederne for frømandene og militærpolitiet mener begge, at der er basis for et godt samarbejde i fremtiden.

“Vi må jo erkende, at vi ikke kan alt, så vi kan lige så godt drage nytte af hinandens specialer. Militærpolitiet (MP’er) og frøerne kommer sandsynligvis til arbejde mere sammen i fremtiden, så i denne situation er det også vigtigt, at vi har noget positivt at bygge videre på. Og det må jeg sige, at vi har fået. MP’erne går til den med krum hals og lever op til forventningerne,” siger Schultz, der er leder for frømandene om bord på THETIS.

For militærpolitiet har samarbejdet været en mulighed for at dygtiggøre sig og vise, at de også kan håndtere mere skarpe opgaver.

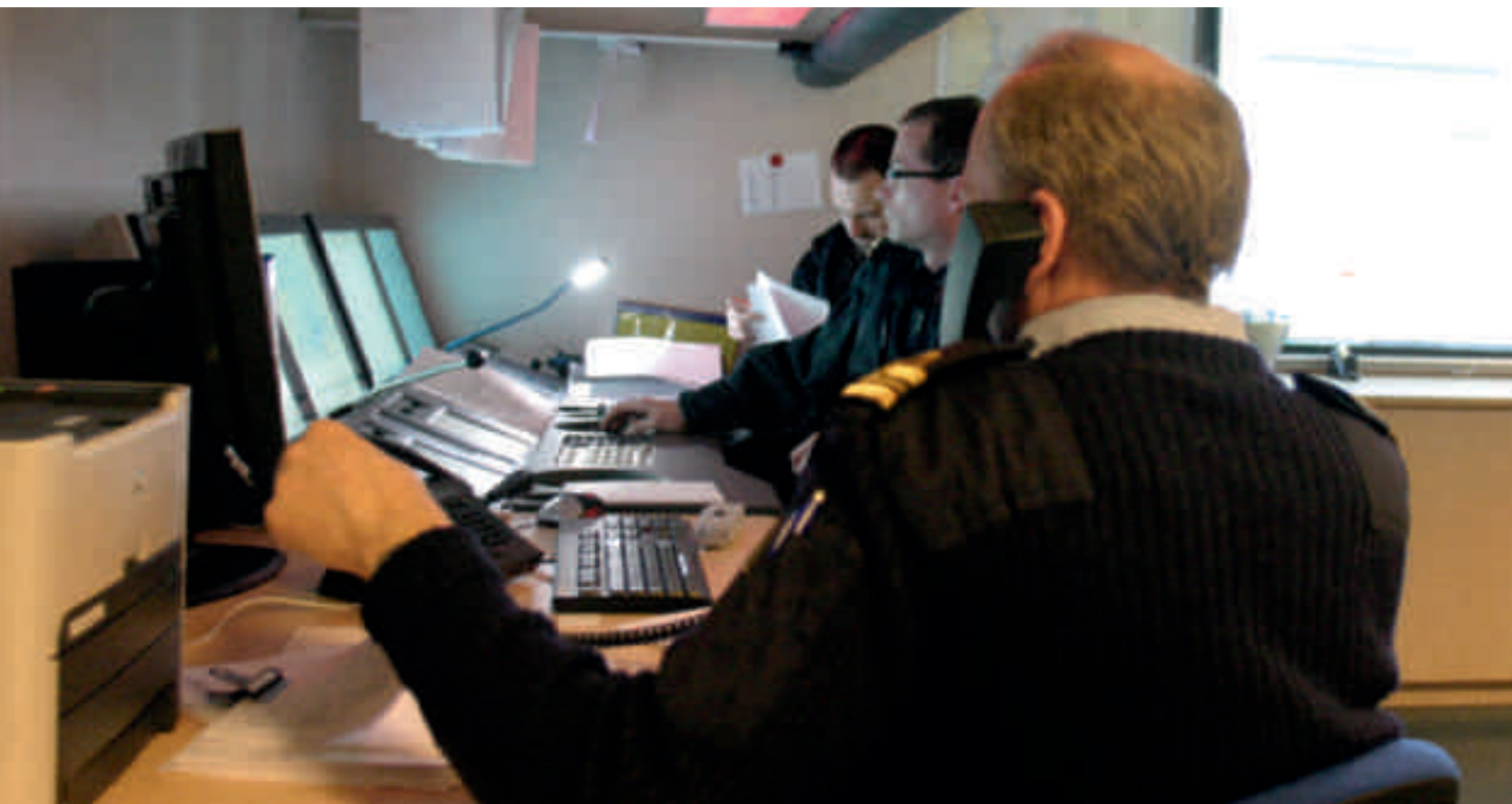
“I alt fra skydning til at kravle på lodsledere har vi haft glæde af førernes erfaring. Vi vil også gerne vise, at vi kan mere end at dele p-bøder ud. Så vi er glade for at få nogle nye arbejdsopgaver, hvor vi for alvor kan gøre brug af de ting, som vi har lært,” siger Lund, der er leder for militærpolitiet på THETIS. ■

**TEMA: Internationale
operationer**

Danmark i spidsen for koalitionsstyrke

Søværnets Taktiske Stab overtager til september kommandoen over koalitionsstyrken Task Force 150. Den multinationale styrke har siden 2001 været indsat i kampen mod terrorisme og andre illegale aktiviteter i Det Indiske Ocean

➤ Det er en kompleks opgave, der venter Søværnets Taktiske Stab (STS), når Task Force 150 til september kommer under dansk kommando.

Den 25 mand store danske stab skal i fem måneder lede den multinationale flådestyrkes indsats mod illegale aktiviteter i det to millioner kvadratsømil store Indiske Ocean. Havet strækker sig fra Afrika i vest til Indien i øst og fra Pakistan i nord til Seychellerne i syd. Staben vil få base på kommandoskibet ABSALON, der deltager som enhed i styrken.

Den endelige plan for, hvor Task Force 150 skal have fokus under den danske ledelse, lægges af koalitions hovedkvarteret i Bahrain. Meget peger på, at opgaven bliver at bekæmpe pirateri og opretholde maritim sikkerhed ud for Somalia, langs Yemens og Omans kyst og op til indsejlingen til Hormuz Strædet.

Forskellige mandater

Det er første gang, at Søværnets Taktiske Stab skal lede en flådestyrke på en international mission, men det er på ingen måde en uvant opgave. Det har staben i øvelsessituationer gjort mange

STABENS DAGLIGDAG

Om bord på ABSALON vil Søværnets Taktiske Stab arbejde i en tre-tørn, der følger skibets normale rutine. Desuden vil en del af staben være dagmænd med arbejde inden for almindelig arbejdstid, eller på alle tider af døgnet, hvis der er behov for det.

Stabens faciliteter vil være indrettet i en containerlandsby på skibets flexdæk. Her vil der også være lokale til briefinger, presselokale og efterretningscelle.

Fungerende chef for STS, Per Bigum Christensen, forventer desuden, at medlemmer af staben ofte vil skulle flyves i land med skibets helikopter for at deltage i møder i koalitions hovedkvarteret eller med lokale myndigheder.

gange før. Om opgaven siger fungerende chef for STS, kommandør Per Bigum Christensen:

“Ud fra en stor matrix skal vi koordinere indsatsen af styrkens skibe. Skibene har forskellige mandater og begrænsninger afhængigt af, hvilket land de kommer fra. Det skal vi hele tiden have et helt klart billede af, så vi ikke overtræder nationale beføjelser”.

Hver deltagende enhed vil både varetage styrkens opgaver og komme med egne nationale interesser i forhold til for eksempel udviklingsprojekter, handelsaftaler eller lignende bilaterale interesser. Det betyder, at enhederne i perioder kan tages ud af styrken for at koncentrere sig om nationale interesser. Dette vil også have betydning for planlægningen af styrkens aktiviteter.

Tæt samarbejde

Baseret på efterretninger planlægges aktiviteterne i et tæt samarbejde mellem koalitions hovedkvarteret og de deltagende enheder.

“Vi skal udarbejde planer for skibenes aktiviteter dagligt, ugentligt og månedligt. Herunder i hvilket område, skibene skal sejle. Indtil nu har enhederne oftest befundet sig flere hundrede sømil fra hinanden. Jeg forventer, at skibene under Danmarks kommando vil optræde mere integreret som en egentlig flådestyrke, hvor skibene indbyrdes kan støtte hinanden med deres sensorer, helikoptere m.m. Hvordan skibene er placeret, afhænger af, hvor fokus for styrkens aktiviteter er”, fortæller Per Bigum Christensen.

Konkret bliver opgaven for STS at disponere hvilke enheder, der skal være hvor. Hvilke helikoptere, der skal være på beredskab. Og hvilke enheder, der kan boarde hvilke skibe i forhold til deres mandat og i forhold til, hvor enhederne befinder sig. Dertil kommer koordinering af logistik for forsyninger til enhederne i form af proviant, reservedele og ikke mindst brændstof, der bl.a. bunkres til søs fra en tanker, som Japan har stillet til rådighed i området. ■

BOARDING

En vigtig del af opgaven for Task Force 150 er at boarde. Det vil sige gå om bord på skibe, som ifølge efterretninger kan være involveret i illegale aktiviteter. Boarding sker fra gummiåb eller helikopter. Et boardinghold er på 10-12 mand. Ved alle boardinger vil holdet være beskyttet af et følgehold af f.eks. specialstyrker. Af sikkerheds hensyn foregår boardinger oftest i dagtimerne.

I tilfælde af, at boardingholdet møder modstand, skal det trække sig tilbage og beskytte sig selv. Herefter vil det mistænkelige skib blive opbragt og eskorteret til en udvalgt havn, hvor de lokale politimyndigheder vil tage sig af den videre undersøgelse. Parerer skibet ikke ordre, vil der ultimativt kunne afgives varselsskud og om nødvendigt virkningsskydning mod skibet.

TASK FORCE 150

Den multinationale maritime koalitionsstyrke blev etableret i 2001 som et resultat af en FN resolution 1373 efter terrorhandlingen 11. september. Styrken består normalt af 8-10 skibe af fregatstørrelse.

Formålet med Task Force 150 var oprindeligt primært at bekæmpe terrorisme. I dag er opgaven bredere og omfatter bekæmpelse af:

- Terrorisme
- Pirateri
- Våbensmugling
- Menneskesmugling
- Narkotikasmugling

Tidligere har Task Force 150 været ledet af Tyskland, USA, Holland, Italien, Spanien, Frankrig, Canada og Pakistan. I 2008 ledes styrken af Frankrig frem til juli, hvor kommandoen overdrages til Canada. Herefter overtager Danmark kommandoen til september. Danmark afløses af Tyskland til januar 2009.

Besætningens vé og vel:
Som næstkommanderende på ABSALON har Kirsten Kjeldsen Nielsen ansvar for besætningens vé og vel, når skibet fra august indsættes som kommandoskib i TASK FORCE 150

ABSALON rigger til

Til august indsættes ABSALON som kommandoskib i koalitionsstyrken TASK FORCE 150 ved Afrikas Horn. Lige nu rigger skibet til inden den seks måneder lange mission

Den 24. januar blev det alvor for besætningen på ABSALON. Den dag vedtog Folketinget beslutning om, at skibet fra august og et halvt år frem skal indsættes som Danmarks bidrag i kampen mod pirater ved Afrikas Horn.

Siden skibet løb af stablen i 2006, har den snart 99 mand store besætning forberedt sig på netop denne opgave. Nu er travlheden stor og forventningerne i top inden afsejlingen den 17. august.

En af dem, der glæder sig, er skibets næstkommanderende, Kirsten Kjeldsen Nielsen. Det er første gang, hun skal med på en international mission.

168 køjer

“Nu skal vi ud og gøre en forskel. Jeg er glad for, at vi kan være med til at sikre tryghed for handelsskibene ved Afrikas Horn. Det bliver et hårdt forår med at få skibet gjort klart, men jeg glæder mig til at komme af sted”, siger den 39-årige orlogskaptajn.

“Nu skal vi ud at gøre en forskel”

Som næstkommanderende er hun skibets personalechef. Hun har blandt

VIDSTE DU AT ...?

Proviantlageret er fyldt op, når ABSALON stævner ud mod Afrika til august. Og så rækker mad og drikke endda kun til halvdelen af togtet.

Et udpluk af indkøbslisten til proviant til 168 personer i 88 dage lyder på:

- 17.600 stykker rugbrød
- 200 pakker havregryn
- 350 pakker pålægschokolade
- 6.200 liter mælk
- 300 kilo ost
- 90 kilo marmelade
- 900 kilo kaffe
- 3500 kilo mel
- 100 kilo gær
- 6000 kilo kød
- 2200 kilo grøntsager
- 1000 liter saftvand
- 4368 ruller toiletpapir

andet ansvar for, at alle besætningsmedlemmer har gennemgået den nødvendige uddannelse, at alle har Blåt Bevis, der gælder under hele togtet, og at der er køjepladser til alle besætningsmedlemmer og gæster.

“Vi har 168 køjer i alt. Som det ser ud nu, har vi 8 ledige køjer, når vi tager af sted. Vi skal jo også have Søværnets Taktiske Stab med om bord, foruden en gruppe fra Søværnets Militær Politi og Frømandskorpset. Desuden vil vi løbende have gæster på skibet”, fortæller Kirsten Kjeldsen Nielsen.

“Togtet er jo ikke lige eksotisk hele tiden”

Den største udfordring er imidlertid ikke puslespillet med at få køjepladserne fordelt. Eller at få skib og mandskab gjort klar til afgang. Ej heller at få forsynin-

gerne af proviant, brændstof og reservedele på plads.

Som næstkommanderende med ansvar for mandskabets vé og vel er Kirsten Kjeldsen Nielsen sikker på, at den største udfordring ikke bliver af praktisk karakter:

Langt hjemmefra

“Principielt er hverdagen om bord jo ikke forskellig fra, når vi sejler i hjemlige farvande. Men vi er langt væk hjemmefra, og dét kan blive en udfordring. Det værste, der kan ske, vil være, at et besætningsmedlem får besked om, at der er sket noget med en pårørende derhjemme. Jeg kan jo ikke med få timers varsel sætte en mand på et fly hjem. Desuden er togtet jo ikke lige eksotisk hele tiden”, siger Kirsten Kjeldsen Nielsen og hentyder til, at hverdagen godt kan blive ensformig:

“Det bliver også en udfordring at håndtere, at besætningen med garanti

kommer til at kede sig undervejs. Det kan skabe irritabilitet og utålmodighed”, mener ABSALON's næstkommanderende.

Af samme årsag er der under togtet planlagt fem dages velfærdsophold på Seychellerne, hvor uniformen bliver solbriller og badetøj.

ABSALON's besætning vil være med på TASK FORCE 150 frem til midten af november. Herefter afløser besætningen fra søsterskibet ESBERN SNARE under de sidste tre måneder af Danmarks deltagelse i operationen.

Danmark overtager kommandoen for TASK FORCE 150 den 14. september i Bahrain. Under operationen er der planlagt havneophold i Mombassa, på Seychellerne, i Oman og Djibouti. ■

Hvad siger du til at skulle deltage i TASK FORCE 150?

Finn Bruun Nielsen,
maskingast:

Det er i orden. Jeg var også med i Golfkrigen og med i Adriaterhavet. Det er jo almindelig farvandsovervågning, bare et andet sted. Det vigtigste er, at familien er indstillet på det, og at vi har mandatet fra Folketinget. Min største bekymring er varmen. Men ellers er det jo ikke en opgave, der er anderledes end andre.

Anja Birk, skriver:

Jeg er rigtig glad. Det bliver dejligt at komme sydpå. Jeg vil gerne ud at opleve verden. Det er jo derfor, at jeg er her. Jeg glæder mig mest til, at vi sejler herfra. Så ved jeg, at vi er på vej. SÅ er det rigtig!

Jacob Kibsgaard,
dæksofficer:

Jeg glæder mig. Der er mulighed for, at vi kan gøre en forskel og yde stabilitet et sted i verden, hvor de ikke har ret meget. Jeg har boet i Afrika, da jeg var barn. Afrikanerne har det hårdt. Og så er det jo spændende at være med. Vi kommer til at sejle en del i arabisk område, hvor vi vil opleve den mellemøstlige kultur. Det bliver anderledes og spændende.

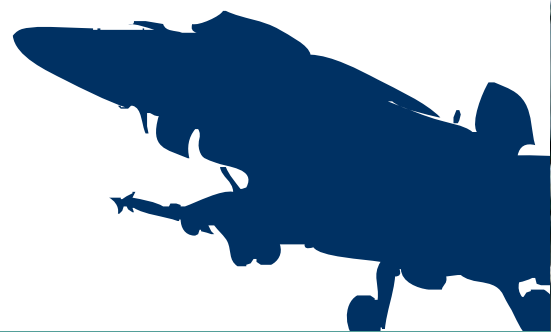

Michael Sørensen,
administrativ befalingsmand:

Det er jeg glad for. Også at der er fin opbakning i Folketinget. Det gør det hele lidt lettere, at vi ved, at den danske befolkning synes, at det er OK, at vi skal af sted. Jeg synes, at det er godt, at vi endelig gør noget fra dansk side. Og så er det spændende at være med på den første rigtige mission med ABSALON. Og varmen? Den afskrækker mig ikke. Tværtimod ser jeg frem til den.

**TEMA: Internationale
operationer**

Prof amerikanere

CSG10: CSG10 i formation

Kaptajnløjtnant Claus Kitnæs var med på de første togtben, da det amerikanske hangarskib USS HARRY S. TRUMAN sejlede mod Den Persiske Golf. Han fortæller her om den imponerende oplevelse

Aktivitet: Heflig aktivitet på flydækket

TEKST OG FOTO: CLAUDS KITNÆS,
KAPTAJNLØJTNANT, SØVÆRNETS TAKTISKE STAB

- Sejladsen i november var led i forberedelserne til, at Søværnets Taktiske Stab til august overtager ansvaret for Task Force 150 ved Afrikas Horn.

Hangarskibet og de medfølgende eskorteskibe, som tilsammen kaldes Carrier Strike Group 10 (CSG10), løser et bredt spektrum af opgaver i den Persiske Golf. Jeg sejlede med fra Naval Station Norfolk på den amerikanske østkyst til

HARRY S. TRUMAN

Hangarskib af NIMITZ-klassen

Længde: 333 m meter

Deplacement fuldt lastet: på 104.000 tons

Maskinkraft: 2 atomreaktorer, der samlet yder 260.000 HK eller 194 MW

Tophastighed: 30 knob er oplyst (dog nok nærmere 40 knob)

Vigtigste opgave: Flyvende flyvestation

Flykapacitet: 4 fly ad gangen kan lette inden for 1-2 minutter. Alle skibets 60 fly kan være i luften på under ½ time

Flydæk: 19.000 m²

Flysikkerhed: Foreign Object Damage walkdown mindst 2 gange i døgnet, hvor mandskab minutløst afsøger dækket for fremmedlegemer, der kan suges ind i flyenes jetmotorer og derved ødelægge flyene.

Napoli i Syditalien. Undervejs var jeg en del af den omkring 70 mand store stab under ledelse af Rear Admiral William E. Gortney. I hele missionen deltog 7.500 mand, der blev udsendt for en periode på otte måneder.

Præcision

Det er kutyme, at hangarskibsgrupper som CSG10, der sendes til den Persiske Golf eller Middelhavet, først sejler sydover mod farvandet mellem Florida og Bermuda. Det gør de for at modtage flyene, der skal med på missionen. Samtidig får piloterne lejlighed til at øve de svære landinger på dæk, inden styrken krydser Atlanten.

Da jeg var med på USS HARRY S. TRUMAN, ankom godt 60 fly, som herefter øvede landinger i alle døgnets timer. Omkring 50 af flyene var af typen F-18 HORNET og SUPER HORNET. Resten af flyene var E-6 PROWLER, E-2 HAWKEYE og C-2 GREYHOUND.

Jeg oplevede dæklandingerne på nærmeste hold fra platformen på bagbord side af flydækket, ti meter ud for, hvor flyene først rører dækket under landingen. Platformen bemannes af piloter, der har "frivagt" fra flyvningerne.

For at flyene kan lande på det 786 fod lange skråtstillede dæk og ramme et punkt med fjorten fods nøjagtighed, skal indflyvningsvinklen have en nøjagtighed på plus/minus én meter i det vertikale plan, målt på det sted, hvor flyet passerer skibets hæk. For piloterne bliver det aldrig rutine at lande på et hangarskib, og ingen kan undsige sig fra at afsky at lande på dæk, specielt i mørke.

Samarbejde og tillid

Fra platformen kunne jeg også se, hvordan dækspersonellet styrede rundt med flyene. Dækspersonellet bærer forskelligt farvede veste, der fortæller, hvilken funktion de har. De gule veste

betyder "Follow me". Personellet med gule veste leder flyene fra ventepositioner til én af de fire katapulter og igen fra landingsdækket til ventepositioner eller til elevatoren til hangaren. Det var imponerende at se, hvordan "Follow me"-personellet styrede rundt med flyene og dirigerede dem helt ud til kanten for at udnytte dækarealet. Det kræver et godt samarbejde og en stor tillid mellem pilot og "Follow Me"-medarbejderen. Et øjeblik uopmærksomhed kan betyde, at flyet kører i havet.

Professionalisme

Under sejladsen over Atlanterhavet blev personellet briefet på missionen. Desuden holdt tre professorer og en pensioneret admiral dagligt foredrag i kulturforståelse. Foredragene gav et godt indblik i regionen omkring Den Persiske Golf og forholdene i mulige konfliktområder.

Transitten over Atlanten blev desuden brugt til at planlægge besøget af Commander, U.S. Naval Forces Europe & Commander, Allied Joint Force Command Naples, Admiral Henry G. Ulrich III. I programmet indgik en højt profileret Sea Power og Air Power demonstration, der blev gennemført, efter at vi i højt beredskab havde passeret Gibraltarstrædet. Begge demonstrationer viste med al tydelighed, hvor slagkraftig styrken er.

Sejladsen med HARRY S. TRUMAN var en meget stor oplevelse. Jeg fik et godt indtryk af det kæmpemæssige apparat, som US NAVY råder over, og det omfattende spektrum af opgaver, som en Carrier Strike Group kan løse. Jeg blev dog mest imponeret over mandskabets professionalisme. Alle var meget engagerede og bevidste om omfanget og alvoren af opgaven. Det sidste udtrykte de gennem deres motto, der med store røde bogstaver står skrevet i stævnen på HARRY S. TRUMAN, nemlig: "GIVE'EM HELL".

TEMA: Internationale operationer

Frømand og militærpoliti i samarbejde til søs

Danske flådeskibe deltager i stigende grad i internationale sømilitære operationer med mandat til at gribe ind over for ulovligheder. Det har skabt behov for, at søværnets militærpoliti og frømand er med om bord på flere af missionerne

Da THETIS ved en parade den 2. februar overtog kommandoen for at ledsage nødhjælpsskibe til Somalia under FN's World Food Programme, stod frømand og Søværnets militærpolitifolk i retstilling side om side med den faste besætning.

Under operationen ved Somalia var der regulær risiko for angreb af pirater på de civile skibe, som det danske flådefartøj skulle beskytte. Det var grunden til, at besætning, frømand og militærpoliti var udsendt som en fælles enhed.

Første gang

Mens den faste besætning sejlede THETIS og på tæt afstand ledsagede nødhjælpsskibene, holdt frømand og militærpoliti sig i skarpt beredskab om bord på nødhjælpsskibene. Frømandene for at holde øje med pirater og overmande dem, hvis de boardede nødhjælpsskibene. Militærpolitiet for at sikre, at lov og orden blev overholdt, når piraterne var overmandet af frømandene.

Det var første gang, at en dansk flådeenhed, frømand og militærpoliti på denne måde arbejdede sammen om en sømilitær opgave. Og det bliver ikke sidste gang. Både frømand og Søværnets militærpoliti er blandt andet med, når Danmark til august overtager kommandoen for TASK FORCE 150 ved Afrikas Horn.

“Militærpolitifolkene og frømandene supplerer hinanden godt”

Om militærpolitiets opgaver i internationale missioner siger chef for Søværnets

Militærpoliti, orlogskaptajn Stig Fleming Olsen:

Supplerer hinanden

“Vi kan foretage boardinger, varetage beskyttelsesopgaver, som for eksempel beskyttelse mod mindre fjendtlige både og fly, og vi kan hjælpe styrkechefen i retsmæssige spørgsmål. På den måde kan vi sammen med frømandene støtte skibet med vores kompetencer.”

Hidtil har militærpolitiet alene taget sig af opgaver på land i form af patruljering og opsyn med flådestationer. Med de nye opgaver under internationale missioner har militærpolitiet fået en operationel funktion:

“Erfaringerne fra vores deltagelse i World Food Programme ved Somalia viste, at militærpolitifolkene og frømandene supplerer hinanden godt. Målet for Søværnets militærpoliti er, at vi i fremtiden skal kunne operere mere maritimt, så vi ikke kun fungerer som ordenshånd-

hævere for Søværnet på landjorden", forklarer Stig Fleming Olsen.

Også chef for Frømandskorpset, kommandørkaptajn Mogens S. Christens, ser fordele i, at frømand og militærpoliti sammen er med på internationale sømilitære operationer:

Ændret trusselsbillede

"I tråd med regeringens ønske om, at Danmark skal medvirke til at bekæmpe pirateri, vil Søværnets opgaver ændre sig. Der vil blive flere opgaver inden for det, vi kalder Maritime Security. Der er forskel på at foretage fiskeriinspektion i Nordatlanten og på at boarde et skib under et piratangreb. Trusselsbilledet er skarpere. Her kan vi stille med nogle klare kompetencer. Frømandene er trænet i våbenhåndtering og kamp til søs og på landjorden. Militærpolitiet kan efterforske og dokumentere en operation og sikre, at vi ikke begår fejl, og at vi behandler folk ordentligt i overensstemmelse med lovgivningen."

"Der er forskel på at foretage fiskeriinspektion i Nordatlanten og at boarde et skib under et piratangreb"

Sammen med Søværnets militærpolitichef glæder Mogens S. Christens sig over, at frømand og militærpoliti har haft et endda særdeles godt første samarbejde i forbindelse med World Food Programme:

"I forbindelse med World Food Programme så vores frømand og militærpolitifolk essensen i, at de sammen kunne løse opgaven godt, fordi de kunne komplettere hinanden", siger Mogens S. Christensen ■

Én myndighed

Søværnets Militærpoliti vil fremover være én myndighed under Frømandskorpset. Det giver en række administrative synergier. Dermed får man bedre ressourcer til den operationelle indsats for både frømand og militærpoliti.

Frømandskorpsets og Søværnets Militærpolitisk administration bliver lagt sammen. Det gør den samlede administration lettere, ikke

mindst med hensyn til indkøb og lagerstyring. Blandt andet fordi frømandene og militærpolitiet i stor udstrækning bruger det samme materiel.

Den nye organisation betyder dog ikke, at Frømandskorpset og Søværnets Militærpoliti også fysisk får til huse på samme adresse. Frømandskorpset vil fortsat have hjemme i Kongsøre, mens ledelsen af Søværnets Militærpoliti vil være placeret i Korsør som hidtil.

TEKST: PERNILLE KROER, JOURNALIST, SOK
FOTO: LEIF B. ERNST, FORSVARETS MEDIECENTER
OG PRIVAT FOTO

Boksetræning:
Kasper (tv.) og holdkammeraten Nikolai

Strisser i Søværnet

22-årige Kasper skulle have været læge. Men han sprang fra medicinstudierne. Han ville hellere være soldat. I dag er han militærpolitimand i Søværnet. Den beslutning har han ikke fortrudt

Søværnets militærpoliti

Uddannelsens varighed:
11 måneder

Uddannelsessted:
Søværnets Sergent- og Grundskole i Frederikshavn

Undervisning i bl.a.: færdselsloven, motorcykleskorte, trafikkontrol, militær og civil strafferet, psykologi, kampsport, feltøvelser og som noget nyt også en uddannelse til livvagt.

Tjeneste på en af Søværnets fire militærpolitistationer på Holmen, i Korsør, Frederikshavn og Århus. Desuden har Søværnets militærpoliti en operationssektion, der med kort varsel kan sendes ud på internationale missioner

➤ Kasper havde udsigt til et vellønnet job i hvid kittel, da han i 2006 kom igennem nåleøjet til medicinstudiet. Men en gylden fremtid som læge var ikke drivkraft nok for den unge student. Han ville hellere være soldat, og han ville gerne sejle. På opfordring fra en bekendt søgte han ind i Søværnets militærpoliti. Her fandt han sin rette hylde.

Kammeratskabet

“Det har indtil nu været den bedste tid i mit liv”, siger Kasper. Stemmen er fast. Ingen tvivl om, at han mener, hvad han siger. Opgaverne i Søværnets militærpoliti kræver fysisk styrke, der passer til hans veltrænede krop, og omtanke, der udfordrer hans intellekt. Og så er der kammeratskabet. Han fremhæver det igen og igen, når han fortæller om

uddannelsen til militærpolitimand i Søværnet, som han afsluttede i oktober sidste år.

“Vi startede 14 på uddannelsen og var 11, da vi sluttede. Vi sov, spiste og arbejdede sammen. Ind imellem blev vi endda på skolen i weekenderne for at hygge os sammen. Jeg har tænkt over, hvorfor holdet blev så godt. Det må være den måde, vi blev screenet på inden uddannelsen”, funderer Kasper.

Professionalismen

Også den gensidige menneskelige respekt og professionalismen i Søværnets militærpoliti har gjort indtryk på Kasper. Og dét uanset, om opgaven er at være færdselspoliti på militære områder eller livvagt for Forsvarets folk herhjemme eller i udlandet.

Militærpolitimand: Kasper trives som militærpolitimand i Søværnet

“Som militærpolitimand er det vigtigt, at du har respekt for de mennesker, du står over for. Også selv om du er politimagt i forhold til en lovertræder. Det er en del af at være professionel militærpolitimand, at du kender dine beføjelser og ved, hvad der er ret og uret i forhold til den militære og civile straffelov”, siger Kasper.

Uddannelsen til militærpolitimand i Søværnet omfatter blandt andet undervisning i paragrafferne i færdselsloven, motorcykel eskorte, militær og civil strafret og som noget nyt også en grundlæggende uddannelse til livvagt. Særligt den sidste disciplin er så spændende, synes Kasper, at han nu drømmer om at blive udsendt i en international mission som livvagt.

Ingen agent 007

“Som livvagt arbejder du sammen med top professionelle folk og får et stort ansvar. Det er noget af det skarpeste af det skarpeste. Desuden har jeg en idé om, at du først er rigtig soldat, når du er ude at gøre det, du er uddannet til”, siger Kasper. Han afviser, at opgaven som livvagt har nogen som helst lighed med livsfarlige Agent 007-aktioner:

“Det er noget Hollywood-agtigt noget. Sådan foregår det ikke i virkeligheden. Meget af livvagtens job er at vurdere efterretninger, og hvis vi vurderer, at en sikkerhedstrussel er for høj ved for eksempel at køre ind i et område, så kører vi ikke derind. Udgangspunktet for en livvagts opgaver er planlægning og strategien bagved. Det er også det, der gør det spændende”, mener Kasper.

Mens han venter på at blive udsendt, er Kasper tilknyttet Søværnets Militær Politi på Holmen. En stor del af arbejdet består i at køre patrulje og kontrollere de mange militære alarmer rundt om i København. For eksempel i Forsvarsministeriet eller hos Dronningens Adjudantstab i Det Gule Palæ på Amalienborg. Han ved aldrig, hvornår den næste alarm lyder. Men netop dét er også med til at gøre jobbet som militærpolitimand interessant, synes Kasper.

Læs mere om uddannelsen til militærpoliti i Søværnet på <http://forsvaretsuddannelser.dk> ■

Mayday, mayday

SØLØVEN har netop kastet trosserne i land ved Flådestation Frederikshavn, da et mayday lyder over radioen. En fiskekutter er kængret i Kattegat. SØLØVEN må aflyse dagens planlagte øvelse og sejle mod ulykkesstedet

▼ 'Mayday, mayday' lyder det skrattende fra radioen på broen, hvor besætningen er samlet efter morgenens briefing fra skibschefen. Småsnakken om dagens øvelse og den kommende friaften stopper brat. Alle udveksler blikke.

Få sekunder efter har besætningen indtaget deres pladser ved søkort, overvågningskærme og ror. En fiskekutter har mistet kontakten med sin kollega på vej mod Bønnerup havn i Kattegat. Han har set kollegaens fiskekutter forsvinde, og der er ingen radiokontakt til manden i kutteren.

Fem minutter efter modtagelsen af nødsignalet sejler SØLØVEN ud af havnen ved Flådestation Frederikshavn. Blot 15 minutter efter at skibet lagde til kaj.

Ringes håb

På broen beregnes informationer om vind og strømforhold, og positionen, hvor den savnede fisker skal findes, tegnes ind på søkortet.

Under sejladserne til ulykkesstedet modtager skibets kommandobro informationer fra helikopteren, redningsstationerne og fiskekuttere, som hurtigt sejler til positionen for at hjælpe med eftersøgningen. Besætningen indtager deres faste pladser på agterdækket. Gummibådsbesætningen trækker i sikkerhedsdragter og redningsveste. Der bliver kun udvekslet få ord.

Pludselig skærer den kraftige støj fra helikopterens propel gennem luften. Helikopteren står stille i luften kun ti meter over skibet. Ved hjælp af en wire sænkes en læge, en redder og to dykkere ned på SØLØVENS agterdæk. Dykkerne iklæder sig masker og ilttanke, mens livredningsudstyret smides over i skibets gummibåd. Der kun er ringes håb om at finde

den forsvundne fisker i live. Alligevel arbejder alle hurtigt og professionelt.

Med et ordentligt plask sættes gummibåden i vandet, og motoren startes. Få sekunder efter er den uden for synsvidde.

Druknet

Blot tre kvarter senere lyder meldingen over radioen: dykkerne har fundet den savnede fisker på bunden af det kæntrerede skib. Han er druknet.

Gummibådens besætning bringer den druknede fisker tilbage til SØLØVEN. Sammen med dykkerne, lægen og redderen hejses den druknede op i helikopteren.

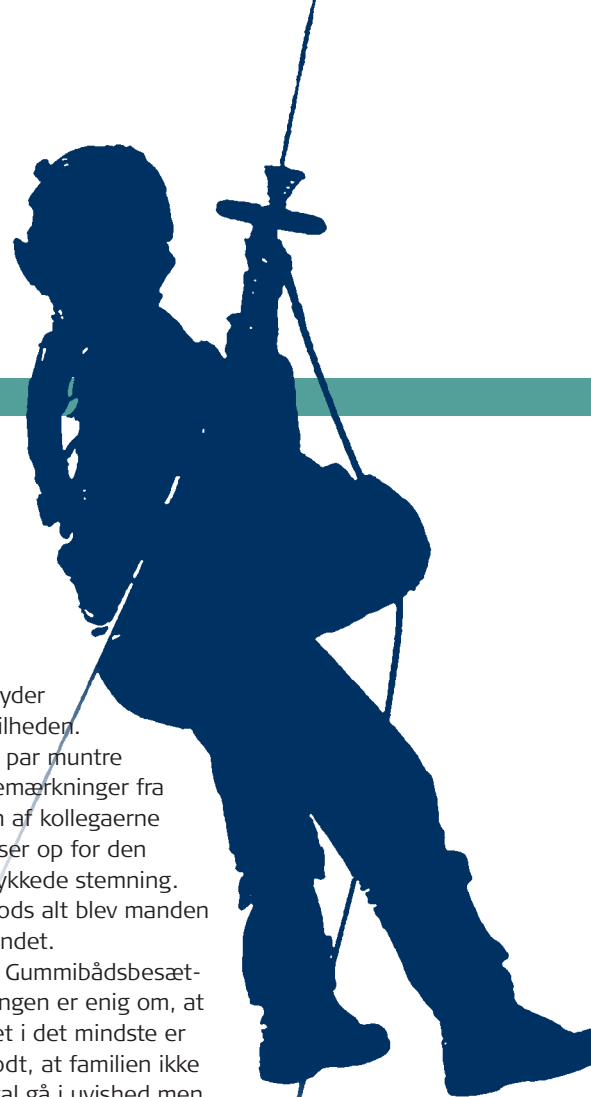
Tavse pakker gummibådsbesætningen udstyret sammen og trækker af deres orange dragter. Kun skibets motorstøj

bryder stilheden.

Et par muntre bemærkninger fra en af kollegaerne løser op for den trykkede stemning. Trods alt blev manden fundet.

Gummibådsbesætningen er enig om, at det i det mindste er godt, at familien ikke skal gå i uvished men kan få en afklaring. SAR-operationen er afsluttet.

Efter en kort snak vender alle tilbage til dagens planlagte opgaver. Kursen sættes igen mod Frederikshavn. ■

Koncentration: Fra kommandobroen holder besætningen udvig efter den forsvundne fisker.

TEKST: MARIE GRIBEL VORUM, JOURNALISTELEV, SOK
ILLUSTRATION: DEN KROATISKE FLÅDE

Søværnet rådgiver Kroatiens nye kystvagtjeneste

Kroatien vil sammenlægge kystvagten og flåden efter samme model som i Danmark. Søværnets Operative Kommando er blevet fødselshjælper i denne proces

➤ Kroatien er som en del af landets selvstændighedsproces i gang med at oprette en national kystvagt. Kroaterne har ladet sig inspirere af den danske model, hvor Søværnet, udover traditionelle flådeopgaver, også løser kystvagttopgaver såsom søredning og beskyttelse af havmiljøet. Derfor vil de gerne have del i de danske erfaringer, og i januar rejste en delegation fra Søværnets Operative Kommando (SOK) til Split for at rådgive den kroatiske flåde i opstartsfasen af den nye kystvagtjeneste.

“Når vi i Danmark har en god model for kystvagtfunktionen, kan vi ligeså godt eksportere den og være med til at skabe stabilitet og styrke samarbejdet med andre lande. I Danmark har vi ingen opdeling mellem flåden og kystvagtfunktionen. Det er en god model, der giver

en god synergieffekt og derfor er ressourcebesparende,” siger orlogskaptajn Kjeld Gaard-Frederiksen fra Søværnets Operative Kommando, der er en af rådgiverne i projektet.

Samarbejdet med den kroatiske flåde er en del af forsvarrets internationale sikkerhedssamarbejde (SIKSAM), der skal medvirke til at styrke stabilitet og fredeligt samarbejde i lande, hvis udvikling kan påvirke dansk sikkerhed. Derudover

er Kroatien en del af organisationen Partnerskab for Fred (PFP), som blev præsenteret på et NATO-topmøde i 1994. Hensigten med organisationen er at skabe stabilitet, tillid og sikkerhed via samarbejde og dialog med de lande i det euro-atlantiske område, der ikke er medlemmer af NATO. ■

“Når vi i Danmark har en god model for kystvagtfunktionen, kan vi ligeså godt eksportere den”

KROATIEN

- Kroatien blev en selvstændig stat i 1991 i forbindelse med opløsningen af det tidligere Jugoslavien.
- Landarealet er på 56.594 km², mens det territoriale havareal er på 31.067 km².
- Kroatiens samlede kyst har en længde på 5.835 km. Heraf er 4.058 km ø-kyst og klipperevskyst.
- Der er i alt 1185 øer i Kroatien, hvoraf 47 er beboede.

Kilde: Det Kroatiske Turistråd

SIKKERHEDSSAMARBEJDE

Siden 1993 har Danmark på forsvarsområdet haft et tæt samarbejde med central- og østeuropæiske lande i rammen af det, der tidligere var kendt som forsvarrets østsamarbejde. Nogle af sikkerhedssamarbejdets hovedpunkter går på at støtte positiv og demokratisk udvikling af særligt de væbnede styrker i lande, som af forskellige årsager befinder sig i en transformationsproces samt støtte til lande, som ønsker at indgå i den euroatlantiske sikkerhedsarkitektur.

Forsvarrets internationale sikkerhedssamarbejde (SIKSAM)

Projekt bedre hverdag

Følg med i, hvordan det går med at gennemføre Forsvarets initiativer til at fastholde medarbejdere

Initiativerne for Søværnet er en del af Forsvarets samlede pakke af fastholdelsesinitiativer. På listen kan du se de initiativer, der efter planen enten skal være gennemført eller igangsat lige nu. En smiley fortæller, hvordan det går med at gennemføre initiativerne.

☺ Gennemført
☹ I gang
☹ Ikke igang

Initiativ	Ansvar	Status	
1. Arbejdsvilkår			
Ansætte vikarer eller specialister til adm. aflastning	FPT	Stillinger aktiveret	☺
Årligt 1000 kr. pr. medarbejder til sociale arrangementer	FKO		☺
Hjælp til pårørende	FPT		☺
Renovere MP-faciliteter i Bøstrup	FBE	Renovering påbegyndt	☹
Internetadgang på sejlede enheder	SOK		☹
Cafeteriaforhold på Flådestation Korsør	FBE	Nye møbler indkøbt. Byggeri projekteres.	☹
Forbedre reservedelssituationen	FMT	Mærkbart effekt ved OPLOG og eskadrer kan stadig ikke ses	☹
Indhente bygningsmæssigt efterslæb			☹
2. Øge produktion af officerer, befalingsmænd og specialister			
Ansætte kontraktofficerer i Søværnet	SOK	De første færdige før jul 2007	☺
Forbedre udnyttelsen af adgangsveje til Forsvaret	FPT	Processen er i fuld gang	☺
Øget indtag på befalingsmandsuddannelse		Første hold startet februar 2008	☺
3. Nedbringe sygefravær			
Investere i Sundhedstriaden	Alle/SOK		☺
Myndighedsbetalt frugtordning			☹
Udnævnelse af idrætsledere			☹
Fælles indkøb af idrætstøj			☹
Indkøb af idrætsfaciliteter			☹
Sundhedsportal			☹
Justere sundhedsmæssige kriterier for udsendelse	FSU	Måltrettet sanitetsstøtte til delvist egnede ikke igangsat	☺
4. Øge fleksibilitet i HR			
Fleksibilitet vedr. tjeneste og afvikling af frihed	FPT		☺
Flere fjernarbejdspladser	FPT/SOK		☹
Skråstregstillinger militær/civil	FPT		☹
5. Reducere belastningen			
OLFERT FISCHER som uddannelsesplatform	SOK		☺

Når far er udsendt

Marie er gift med Kenneth. Han er marineoverkonstabel på THETIS og er ofte væk i lange perioder. Det giver afsavn, men Marie ser det også som en gevinst for deres forhold

Træhuset med de store vinduer står funkulende nyt på grunden, der endnu mest ligner en byggeplads. Her bor Marie og Kenneth Gravesen med deres to små børn: Mille på 21 måneder og Marcus på tre år.

Kenneth har selv bygget huset. Det er udstyret med den sidste nye computerteknik, så huset næsten selv kan tænke og passe på familien. Det er en god hjælp for Marie, for Kenneth er ofte væk i lange perioder.

Men selv om det kan være svært for Marie at få hverdagen til at hænge sammen, når hun er alene med børnene, har hun alligevel valgt at se det som noget godt.

Nyforelskede

“Det er hårdt, når vi skal sige farvel. Så kan jeg slet ikke se det som noget positivt. Men så er det dejligt, når vi i lang tid har længtes efter hinanden, og han så kommer hjem. Så er vi hver gang som nyforelskede igen. Mange synes, at det er synd for mig, at Kenneth er så meget væk. Men vores liv er dejligt, og det fungerer godt. Jeg ville aldrig bede Kenneth om at holde op med at sejle”, siger Marie.

Hun er 26 år og arbejder som støtteperson for en handicappet dreng. Desuden arbejder hun som vikar på et plejehjem. Familien har boet i Grønland i tre år. På de tre år blev Marie og Kenneth gift, fik to børn, solgte deres gamle hus og byggede det nye, der ligger en halv times kørsel fra Århus. Familien vendte hjem til Danmark i september sidste år.

Hjælp at hente

Marie er glad for sit liv, og lige nu kunne hun ikke ønske sig noget andet end at være gift med en sejlende soldat. Undtagen måske når hun eller børnene er syge. Så må hun ringe til sine forældre eller svigerforældre for at få hjælp. Der kan også være andre situationer, hvor hun er alene om at klare hverdagens problemer, og hvor det ville være rart at kunne ringe til nogen.

Derfor synes Marie, at det godt, at Forsvaret nu gør en speciel indsats for at støtte pårørende til udsendte soldater. Blandt andet med en særlig internetportal. Her kan pårørende til udsendte soldater blandt andet få oplysninger om en missions formål, telefonnumre på støttepersoner som for eksempel en psykolog eller socialrådgiver

eller kontakt til netværk af andre pårørende.

Om Forsvarets pårørendeportal siger informationsofficer i SOK, Maria Marthens:

Hurtig kontakt

“I Søværnet er der også et behov for, at pårørende kan få støtte, når et nært familiemedlem er udsendt. Ikke mindst i forbindelse med udsendelse i internationale operationer. Familien derhjemme er urolig for deres far, søn, mor, bror eller søster, som er på en mission. Pårørendeportalen kan bruges til helt almindelige daglige informationer. Forhåbentlig får man som pårørende aldrig brug for telefonnumre på en præst eller psykolog, men hvis der en dag ske noget alvorligt, er det vigtigt, at den pårørende hurtigt kan komme i kontakt med de rette støttepersoner”.

Den nye portal for pårørende kan ses på www.forsvaret.dk/parorendeportalen

TEKST OG FOTO:
DITTE ARENDT TOFT, JOURNALISTELEV, SOK

Snart skibschef: Thomas Gudmandsen har vidst, at han ville være skibschef, siden han startede på officersuddannelsen. Til maj overtager han jobbet som skibschef for SØLØVEN's B-besætning

Snart skibschef

UDDANNELSEN TIL SKIBSCHEF

Chefeleven bliver udpeget af eskadrechefen på baggrund af anbefalinger fra ansøgerens overordnede.

For at komme i betragtning skal ansøgeren være kaptajnløjtnant og taktisk divisionsofficer samt have mindst et års erfaring som vagtchef og et år som næstkommanderende.

Uddannelse til skibschef varer cirka et halvt år og foregår på et af Søværnets skibe. Under uddannelsen skal skibschefelevnen tilegne sig viden om skibet, udvikle sømandsfærdigheder, kende til manøvre på skibet og udvikle ledelsesmæssige færdigheder.

Den afsluttende eksamen

Den afsluttende eksamen består af en teoretisk prøve og en praktisk prøve.

På eksamensdagen kommer et bedømmelsesudvalg om bord på skibet. Chefeleven planlægger selv opgaverne ud fra krav om, hvilke øvelser skib og besætning skal igennem på dagen.

Der skal indgå navigatoriske prøver, og eleven skal gennemføre øvelser i at gå op på siden af et andet skib, samt gennemføre en slæbeøvelse og en manøvre ind og ud af havn. I løbet af dagen bliver eleven overhørt i regler til søs og i skibets opbygning. En typisk eksamensdag varer fra klokken 08.00 til klokken 23.00.

Siden Thomas Gudmandsen startede på officersuddannelsen har han ønsket at blive skibschef. Til maj skal han bestå den afgørende prøve

Da Thomas Gudmandsen som helt ung søgte ind til Søværnet, var det kun for at få indflydelse på, hvor i Forsvaret han kom til at aftjene sin værnepligt. Men i dag, 18 år efter, er den 35-årige kaptajnløjtnant stadig ansat i Søværnet. Til maj afslutter han uddannelsen til skibschef.

Fra lystsejler til skibschef

Thomas Gudmandsen har altid haft et særligt forhold til havet. Han har boet ved vandet hele sit liv og har som ung sejlet lystbåd. Det var lystsejladsen, som inspirerede ham til at vælge en karriere til søs. Om hvorfor han valgte Søværnet frem for et job i et civilt rederi, forklarer han:

“Den måde vi sejler på i Søværnet er mere spændende. Vi sejler ikke i rute-fart, og vi har en mere alsidig hverdag, som ikke er bundet op på samme faste rutiner som i et civilt rederi. Når du som på SØLØVEN sejler farvandsovervågning, kan du risikere at blive kaldt ud til en SAR (Search And Rescue), hvilket også er med til at gøre, at ingen dage ligner hinanden.”

Det seneste halve år har Thomas Gudmandsen som led i sin uddannelse til skibschef sejlet med SØLØVEN's B-besætning. Han har fulgt skibschef Chris Rønholt tæt og har løbende fået overdraget mere ansvar for skib og besætning. Når Thomas Gudmandsen har bestået den afsluttende eksamen, bliver han chef for skibes A-besætning. Selvom han nu kender B-besætningen godt, ser han en klar fordel i, at det er en anden

besætning, han fremover kommer til at sejle med.

“Jeg vil komme til at begå nogle fejl med denne besætning, hvilket også er tilladt som elev. Derfor er det rart at starte på en frisk, når jeg er udlært,” siger han.

Nye udfordringer og mere ansvar

Thomas Gudmandsen har drømt om at blive skibschef, siden han startede på officersuddannelsen. Hvis ikke det var lykkedes at komme i betragtning som chefelev i år, ville han have søgt en landstilling i Søværnet.

“Udover cheferhvervet er jeg tæt på at have prøvet alt som kaptajnløjtnant til søs. Heldigvis kan man gøre meget for at komme i betragtning som chefelev. Både ved at gøre opmærksom på sit ønske og generelt være tjenestevillig, når der er opgaver, som skal løses. Men man skal også have et roligt gemyt og vise overblik,” siger han.

Med jobbet som skibschef følger det store ansvar for skib og besætning. Skibschefen skal sikre, at skibet kan løse de pålagte opgaver, og han repræsenterer skibet udadtil. Han har besætningen til at hjælpe sig, men skal selv have det store overblik og træffe de rigtige beslutninger. Men Thomas Gudmandsen har i sin tid hos Søværnet hele tiden søgt nye udfordringer, og med erfaring som blandt andet ubådskonstabel, navigationsofficer på OLFERT FISCHER i Golfen og senest Taktisk Divisionsofficer er han nu klar til opgaverne og ansvaret, der følger med at være skibschef:

“Jeg har valgt at blive skibschef, fordi jeg kan lide det ansvar, som følger med. Det er udfordringen i at skulle tage de endegyldige beslutninger, og opgaven i at få skib og besætning til at løse opgaverne bedst,” siger han. ■

Fra civil til officer

John Mogensen kunne have gjort karriere i et civilt job som maskinmester. I stedet valgte han en fremtid i Søværnet. I marts bestod han eksamen som teknikofficer

Da John Mogensen i 2002 stod med beviset for sin maskinmestereksamen i hånden, lå det langt fra i kortene, at han skulle gøre karriere i Søværnet. Men det var svært at få hyre på et civilt skib, og jobbene på land levede ikke op til hans ønsker. Så fik han øje på mulighederne i Søværnet. Her kunne han få opfyldt sine ønsker om en alsidig hverdag, hvor han kunne bruge alle dele af sin maskinmesteruddannelse. Derfor søgte John Mogensen ind på uddannelsen til teknikofficer. I marts var han til den afsluttende eksamen på SØLØVEN.

Om grunden til, at han valgte Søværnet frem for et civilt job, siger John Mogensen:

“På land ville jeg få en mere specialiseret stilling, men når jeg sejler, kommer jeg rundt om alle dele af håndværket. Vi har alle systemer om bord. Vi er et lille sejrende øsamfund, hvor jeg skal kunne løse alle tekniske problemer, hvad enten det omhandler motorer, kølesystemer eller IT-systemer”.

Afvekslende

Selvom John Mogensen for fem år siden ikke havde forestillet sig, at han skulle gøre karriere i Søværnet, føler han nu, at han har fundet sin rette hylde. Han er

særligt glad for det afvekslende job og det gode sammenhold med kollegaerne.

“En typisk dag eksisterer ikke om bord på skibet. Jeg kan godt lide at gå på arbejde uden at vide, hvad dagen bringer. Jeg er også meget glad for den gode stemning, der er imellem kollegaer, enheder og myndigheder i Søværnet. Der er en særlig fællesskabsfølelse og et godt samarbejde,” siger han.

John Mogensen synes også, at Søværnet byder på attraktive arbejdsvilkår, selvom jobbet indebærer, at han i perioder er væk fra familien.

“Lønnen er fin, og sammenlagt har jeg fri næsten halvdelen af året. Desuden er Forsvaret et sted, hvor der er stillinger inden for alt. Der er gode muligheder for at komme rundt i forskellige jobfunktioner. Jeg regner med, at jeg skal arbejde i Forsvaret, indtil jeg går på pension,” siger han.

Pedellen

Interessen for maskineri og elektronik opstod, da John Mogensen gik på efterskole. Men det var ikke en drøm om at sejle, der fik ham til at vælge uddannelsen som maskinmester.

“På efterskolen havde vi en pedel, der foruden arbejdet på skolen sejlede som

maskinmester. Han kunne lave alt muligt, og det ville jeg også gerne kunne. Så det var mere det håndværksmæssige, som trak, end lige det at komme ud at sejle,” siger han.

Uddannelsen som maskinmester gav John Mogensen mulighed for gennemgå et specielt forløb, hvor han fulgte en årgang linieofficerer i deres første års grunduddannelse. Herefter hoppede han to årgange over og fulgte en anden årgang linieofficerer på officersskolen. Andre officersaspiranter gennemgår en femårig grunduddannelse til teknikofficer. John Mogensen har tidligere sejlet med en Grønlandskutter i to år, men de sidste fire måneder har han sejlet med SØLØVEN for at blive uddannet som teknik officer på denne skibsklasse. Fremover bliver han ansvarlig for vedligeholdelsen af maskin- og elektronikanlæg på GRIBBEN. ■

Ønsker opfyldt: I Søværnet har John Mogensen fået opfyldt ønsket om en alsidig hverdag, hvor han kan bruge alle dele af sin maskinmesteruddannelse

UDDANNELSEN TIL TEKNIKOFFICER

For at blive teknik officer (TKO), skal man først have en femårig grunduddannelse som teknisk officer (Marineingeniør) eller en civil uddannelse som maskinmester. Som teknisk officer (Marineingeniør) vil man have ansvaret for enkelte systemer på større skibe, mens en teknikofficer (TKO) har det overordnede ansvar for alle systemer på et skibet. Selve uddannelsen til teknikofficer (TKO) varierer i længde afhængig af, på hvilket skib man skal overtage ansvaret.

Den afsluttende eksamen

Den afsluttende eksamen består af en skriftlig teoretisk prøve og en todelt praktisk prøve. Den teoretiske prøve omhandler skibets opbygning, skrog og systemer. Her er opstillet flere tænkelige situationer, hvor TKO-eleven skal angive mulige fejl og løsninger på problemet. Den første praktiske prøve 'Tour de ship' er en gåtur gennem skibet, hvor eleven skal forklare alle systemer og besvare spørgsmål. Anden del er en rigtig sejlads, hvor der fra starten i havn er indlagt forskellige fejl. På havet vil der også være en prøve i form af en havariøvelse.

Stor dag: For medarbejderne på Søværnets Våbenkursus var det royale besøg med til at gøre 200 årsdagen til en stor begivenhed

Regentparret til gule ærter på Søværnets Våbenkursus

Dronning Margrethe og Prins Henrik afbrød påskeferien på Marselisborg for at deltage i 200 årsdagen for Slaget ved Sjællands Odde. På Søværnets Våbenkursus blev de kongelige trakteret med gule ærter og æbleskiver

Den røde løber var rullet ud, og Dannebrog blafrede, da Søværnets Våbenkursus påskelørdag fik royalt besøg. Anledningen var 200 årsdagen for Slaget ved Sjællands Odde.

Siden slaget den 22. marts 1808 har de lokale på Odde haft tradition for på årsdagen at mindes de mange, der faldt. Og siden Søværnets Våbenkursus i 1952 blev indviet på Gniben, Oddens yderste spids, har stedets cafeteria lagt hus til det traditionelle traktement på mindedagen: gule ærter og æbleskiver. Således også på 200 årsdagen.

Trods det fine besøg af regentparret blev der ikke pillet ved traditionen, og både ærter og æbleskiver var hjemmelavede. Det havde kogerske i cafeteriet, Susanne Hansen, sørget for.

Den store gryde

Allerede i januar havde Susanne Hansen vendt de første æbleskiver på panden i cafeteriakøkkenet. Omkring 900 runde æbleskiver fik hun bagt inden den store dag, og opskriften var velafprøvet. Æbleskiverne blev bagt efter den gode opskrift, hun altid bruger, og som familien derhjemme også sætter pris på.

175 mennesker blev bispist, heraf 116 gæster i cafeteriet, så Susanne Hansen og hendes to damer i køkkenet havde været tidligt oppe for at kokkerere.

Den store 100 liters gryde var taget i brug fra morgenstunden, så der

var plads til de mange kilo flækærter, der blev kogt på en suppe af flæsk og sprængt nakke. Det sidste blev serveret til de gule ærter sammen med en god kalvemedister.

Susanne Hansen havde ikke noget imod at bruge påskelørdag på en travl dag i køkkenet:

“Det har været en kæmpestor dag. Jeg er glad for, at Dronningen kan lide gule ærter, så vi ikke skulle bryde traditionen. Og

så var det specielt, at Kongehuset skulle se, hvor vi bor. Det har været en dag, vi alle sammen har glædet os til”, siger Susanne Hansen. ■

“Det har været en dag, vi alle sammen har glædet os til”

“På mindedagen ærer vi, at søfolkene gjorde deres pligt for Danmark”

EN SPECIEL DAG

Mindedagen for Slaget ved Sjællands Odde den 22. marts 1808 er hvert år en speciel dag for de lokale på Odden.

I adskillige huse langs Odden sidder der stadig kanonkugler fra slaget i muren. Meget inventar i de gamle huse stammer også fra Slaget. Det er vraggods fra PRINS CHRISTIAN FREDERIK, der – efter englændernes ran af det meste af flåden i 1807 – som det sidste danske flådeskib blev skudt sønder 300 meter ude for Sjællands Odde kyst.

“Historien er stærkt rodfæstet her på egnen. De ældste på Odden har i slægt direkte linie til dem, der var med til at samle de døde op fra stranden efter slaget. Befolkningen gjorde, hvad de kunne. Lappede de sårede sammen, registrerede de omkomne og fik dem begravet i en massegrav. På årsdagen ærer vi, at søfolkene gjorde deres pligt for Danmark”, fortæller chef for Søværnets Våbenkursus, kommandørkaptajn Gustav Lang.

200 året for Slaget på Sjællands Odde blev mindet med en gudstjeneste i Oddens lille kirke, kransenedlæggelse ved monumtet for de faldne og frokost på Søværnets Våbenkursus. Hele dagen og aftenen lå Søværnets standardflexfartøj GRIBBEN ud for kysten på stedet, hvor PRINS CHRISTIAN FREDERIK blev skudt i sænk. Dagen sluttede med en aftengudstjeneste i kirken.

Travlt i køkkenet:
Kogerske Susanne Hansen bagte 900 æbleskiver og kogte gule ærter i 100 liters gryden til frokosten på Søværnets Våbenkursus

Skoler samlet

Søværnets Grundskole og Søværnets Sergentskole fusionerede i starten af året til én skole

➤ Der er endnu byggerod på Søværnets Sergent- og Grundskole i Frederikshavn. 9000 ekstra kvadratmeter bliver bygget til, og 1000 kvadratmeter af den oprindelige sergentskole er renoveret. Alt sammen for at gøre plads til elever og lærere fra Søværnets Grundskole.

Den 2. januar rykkede de ind på skolen, der tidligere alene husede Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole. Hvor skolen før kunne huse 110 elever ad gangen, er der nu køjer til mere end 300 elever. I alt er det planen, at 829 elever i år vil gennemgå uddannelse ved Søværnets Sergent- og Grundskole.

Ombygningen af skolen, der omfatter både beboelse, auditorier og sportshaller, startede i sommeren 2006. Den 15. maj indvies den nye skole. Om fusionen siger skolens næstkommanderende, kommandørkaptajn Helge O. B. Christensen:

“Fusionen har været en enorm arbejdsbyrde for alle medarbejdere. Men det er gået fantastisk. Grundskolen lukkede i Auderød den 22. december, og alle startede her den 2. januar”.

Helge O. B. Christensen er glad for, at mange af lærerne fra skolen i Auderød er flyttet med til Frederikshavn. På den måde er ekspertisen bevaret. Han glæder sig også over den forventede synergieffekt af sammenlægningen:

“Befalingsmandseleverne og kadetaspiranterne er bevidste om, at de er rollemodeller for de værnepligtige. Jeg tror, at det kan have en positiv effekt på rekrutteringen. Desuden er der en utrolig fordel i, at vores værnepligtige under grunduddannelsen er tæt på det maritime miljø. Vi kan tage dem med ned på flådestationen, og de kan komme om bord på skibene”, siger Helge O. B. Christensen. ■

TEKST: PERNILLE KROER, JOURNALIST, SOK
FOTO: SØVÆRNETS SERGENT- OG GRUNDSKOLE
OG PERNILLE KROER

LANDETS BEDSTE TRÆNINGSBASSIN

Det helt nye træningsbassin på Sergent- og Grundskolen hører til landets bedste til redningsøvelser.

Vandet i det 25 meter lange bassin kan sættes i ganske høje bølger, og langs den ene side af bassinet er der bygget en skibsvæg med blandt andet lejder og redningsflåder.

Også faciliteterne uden for selve træningshallen er optimale. Blandt andet med et særligt tørrerum for redningsdragter og -veste.

Hvad synes du om at flytte til den nye skole?

Kasper Carstensen, kadetaspirant:

“Det er luksus i forhold til de 8-mands lukaf'er, vi kom fra i Auderød. Da havde vi også mus i skabene. Her bor de værnepligtige i nye 4- mands lukaf'er. Jeg selv bor på et nyt enkeltmands lukaf og får gjort rent hver morgen. Vi skal bare koncentrere os om skolen. Det er rart at bo i nye bygninger, hvor det hele fungerer. Man føler sig mere hjemme”.

Anders Fransen, sergent, delingsinstruktør:

“Jeg kommer fra Frederikshavn, hvor jeg bor med min kæreste. Jeg har derfor pendlet til Auderød i et år. Så privat har det været godt at flytte herop. Arbejdsomt har det været en omvæltning. Mange ting er anderledes, og der har været lidt opstartproblemer. Og så skal vi vænne os til, at her er mindre udenomsplads til uddannelse i militær optræden. Det bliver selvfølgelig bedre, når byggecontainerne er væk. Det bedste er at være med til at starte den nye skole op. Vi har et godt kollegialt samspil og kan hygge os sammen. Også selv om vi alle har skullet løbe hurtigere i en periode”.

Jan Brodersen, oversergent, underviser:

“Jeg var glad for den gamle skole, og jeg bor i Auderød sammen med min kone og tvillingepiger på 11 år. Derfor havde jeg selvfølgelig helst set, at jeg kunne blive i Auderød. Men tjenestestederne hænger ikke på træerne, hvis man gerne vil blive i Søværnet. Derfor er jeg flyttet med for to år. Jeg er blevet lovet, at perioden ikke bliver længere. Men det er jo svært at forudsige, hvad der sker. Jeg er i Frederikshavn fra søndag aften til torsdag aften og kører så hjem på weekend. Skolen har været meget behjælpelig med at stille tjenestebil til rådighed, og vi opsparer en del afspadsring. Jeg bor på skolen, og det er fint nok. Så kan jeg gå over og holde mig i form i fitness-rummet.

Al henvendelse til:

SOK
Postboks 1483
8220 Brabrand
Tlf. 89 43 30 99

Id-nr. 46332
Udgiveradresseret Maskinel Magasinpost

At være pårørende

En række pårørende fortæller i en ny bog om deres erfaringer med at være pårørende til en udsendt soldat.

BAGLANDET er en ny bog fra Forsvars Akademiet. I bogen fortæller femten forskellige pårørende, hvordan det er at være nært familiemedlem til en udsendt soldat. De interviewede er ægtefæller, kærestes, forældre, bedsteforældre, børn eller venner til udsendte soldater.

Hensigten med bogen er at anerkende den store indsats, som pårørende til udsendte soldater yder, men også at give pårørende et redskab til at håndtere den vanskelige situation, når et nært familiemedlem sendes ud til et af verdens krigsområder.

Bogen er redigeret af Rikke Høgsted, der er psykolog ved Forsvars Akademiet. Bogen vil fremover blive udleveret til udsendte soldaters pårørende. Også tidligere pårørende kan rekvirere bogen hos Forsvars Akademiet, Socialsektionen, telefon 39 15 13 00.

Korvetterne af TRITON-klassen

Det tredje hæfte i en serie om danske flådeskibe er nu på gaden. Hæftet handler om korvetterne af TRITON-klassen.

De fire korvetter af TRITON-klassen, BELLONA, DIANA, FLORA og TRITON udgjorde fra 1955-1981 en betydelig del af den danske Flådes større kampenheder. Korvetterne blev i folkemunde kærligt kaldt Spaghetti bådene, da de alle var bygget i Italien. Skibene gjorde hovedsageligt tjeneste i de hjemlige danske farvande, men specielt i deres tidlige år blev de også brugt som stationsskibe og til fiskeriinspektion omkring Færøerne.

Tidligere er udgivet hæfter om depot- og skoleskibet ÆGIR og om HUITFELDT og WILLEMOES.

Hæfterne kan bestilles på www.flaadensskibe.dk.

Forfatter: Tom Wismann
Pris: kr. 110,-

Holmenkatastrofen

Bogen handler om en af de mest dramatiske begivenheder i Danmark under Den Kolde Krig.

Det danske Forsvar skulle med stor hast bygges op til at svare igen mod truslen fra øst. Den 23. november 1951 gik det galt.

Elleve søminer eksploderede i hovedet på brandfolk, Falckreddere og personel fra Søværnet, der var ved at slukke en harmløs brand i et træskur. Seksten mennesker blev dræbt og store dele af Holmen lagt øde. Minut for minut følger vi katastrofenatten, hvor alt, hvad der kunne gå galt, gik galt. Bogen giver også et bud på, hvorfor katastrofen skete, og hvem der kunne have forhindret den.

Forfatter: Sune Wadskjær Nielsen
ISBN: 978-87-992405-0-0
Pris: kr. 199,-

